

[Damsgaard.]

den tidligere finans- og statsminister Viggo Kampmann til at sige, at det ikke har hjulpet meget, at vi har fået en nyskabelse som en budgetminister. Viggo Kampmann føjede til i en artikel i Ekstra Bladet for fjorten dage siden:

„En årlig stigning på mellem 10 og 15 pct. i statens udgifter betyder, at der næsten hældes benzin på inflationsbålet, og hvordan regeringen herefter vil klare overenskomstsituationen, der netop vil være ved at gå i hårdknude, når det finansår, der her er tale om, løber ud, vil Per Hækkerup ikke kunne undgå at forklare nærmere om under den kommende finanslovdebat.“

Ved at læse det op skulle jeg have givet budgetministeren en naturlig anledning til at svare på dette spørgsmål. Det er jeg også interesseret i.

Netop over for risikoen for fortsat inflation er det beklageligt, at regeringen har været så ivrig efter at rydde en af de få læpladser af vejen, den almindelige sparer havde imod inflation. Der er blevet talt meget om de vældige forpligtelser, det offentlige påtog sig ved at sikre værdien af det, man sparede op ved indeksordningerne, mod inflation, og dog er det alene en sikring af realværdien af de kroner, som sparerer lægger til side. Nu vil regeringen i stedet lade det være målestokken for, hvad inflationen huler ud af disse spareres penge. En af de vigtigste opgaver, vi står over for i disse år, er at sikre langtidssparingen tålelige kår. Det er ikke alene et hensyn til dem, der sparer op, men en stor interesse, for hele samfundet, fordi denne opsparring er forudsætningen for, at vi kan klare udbygningen af flere og bedre arbejdspladser og alle de andre goder, der hører med til en bedre tilværelse.

Ikke mindst byggeriet er afhængigt af langtidssparingen, og byggeriet er i mere end én forstand en grovæder af opsparring. Jeg vil egentlig tvivle på, at boligministeren efter de oplysninger og den debat om byggeriets omkostningsforhold, som har været fremme i den senere tid, virkelig kan ønske at føre sin redningsaktion over for de store byggeselskaber igennem. Dette var nærmest et spørgsmål til boligministeren, men det kommer ham vel for øre.

Går vi de offentlige budgetter igennem, vil det vise sig, at meget store dele deraf påvirkes direkte og indirekte af byggeriets omkostningsniveau. Det øvrige samfund, både de borgere, der skal bo i det nye byggeri, arbejde i de virksomheder, som opføres, eller via skatterne være med til at bære de forskellige omkostninger og støtteordninger, har alle en afgørende interesse i en sanering og en rationalisering af hele byggeprocessen.

På andre produktionsområder betragter vi det som en selvfølge, at den, der har produceret for dyrt, må afskrive et tab for at kunne afsætte sine varer. Jeg skal imidlertid ikke afvise, at det offentlige kan have et medansvar for, at noget af det seneste byggeri er kommet ud, hvor det ikke rigtig kan bære. I adskillige tilfælde er det offentlige direkte involveret med garantier. Både for det offentliges budgetter og for samfundsøkonomien er det imidlertid vigtigt, at vi ikke lader os slå med panik af disse akutte problemer og derved giver los for fortsatte omkostningsstigninger. Tværtimod må vi gøre, hvad vi kan for, at mulighederne for omkostningsfald gennem en bedre og mere effektiv boligproduktion får lov at slå igennem. Så kan vi ud fra dette hovedsigte se på, hvordan vi bedst løser de akutte problemer.

Til de følgeproblemer, som vi må tage op, hører også de forskydninger i arbejds- og kapitalindsats, som må følge deraf. Der er næppe tvivl om, at en effektivisering og strukturrationalisering i byggeriet vil frigøre arbejdsindsats og kapital og derved åbne muligheder for den overflytning af indsats til eksporterende og importkonkurrerende produktioner, der, så vidt jeg ved, er et fælles programpunkt for den nuværende og den tidligere regering.

Vi må imidlertid ikke glemme, at dette også drejer sig om mennesker. Regeringen taler om kapitalmarkedsråd, om, hvor kapitalen skal flyttes til. I sit 4 års program taler socialdemokratiet imidlertid — sådan har jeg læst det — om flytningen af kapital og arbejdskraft. Det er nu også nødvendigt at se på, synes jeg i hvert fald, hvor denne kapital og denne arbejdskraft skal flyttes hen. Jeg tror egentlig ikke, det er så meget råd som penge, der er brug for i erhvervenes investeringer.

Mange af de problemer og meget af den utryghed, som i disse år presser på hos